

De wonderbaarlijke geschiedenis van Peter Schlemihl

Geplaatst op 3 augustus 2018 door Piet Windhorst

Een man zonder schaduw

Deze sprookjesachtige vertelling, een oude parabel uit 1813, blijkt ook nu nog heel vermakelijk.

De jonge Peter Schlemihl verkoopt zijn schaduw voor een zak goudstukken die nooit leeg raakt. Hij kan leven als een rijk man met personeel. Bendel wordt zijn vertrouweling, die hem altijd loyaal blijft. Raskal, de andere bediende, verraadt en besteelt hem. Peter wordt verliefd en verlooft zich. Zodra echter iemand bemerkt dat hij geen schaduw heeft, wil deze niets met hem te maken hebben en dat geldt voor iedereen, ook voor zijn aanstaande schoonvader en zijn verloofde.

Schlemihl verlaat zijn huis en gaat zwerven. Hij ontmoet de 'schaduwkoper' die hem aanbiedt zijn schaduw terug te geven in ruil voor zijn ziel, maar dat gaat Peter te ver.

Korte tijd verkent hij de wereld met zijn op de markt gekochte zevenmijlslaarzen, maar zijn schaduw krijgt hij niet terug.

Auteur

Adelbert von Chamisso (1781-1838) was een Duits schrijver van Franse afkomst. Hij was ook zoöloog, botanicus en ontdekkingsreiziger en eigenlijk alleen bekend als schrijver van *Peter Schlemihls wundersame Geschichte*. Dit sprookje was onmiddellijk een enorm succes en werd over de hele wereld vertaald – in 1830 ook in het Nederlands.

Sprookje

Het verhaal van Peter Schlemihl is onmiskenbaar een sprookje dat talrijke elementen bevat die we ook in andere sprookjes terugvinden. De schaduw is het belangrijkste. Peter verkoopt zijn schaduw voor oneindige rijkdom. De duivel verleidt hem. De goudstukken lijken aanlokkelijk, maar het leven zonder schaduw is nauwelijks te verdragen. Schaduw staat in dit verhaal voor identiteit. Het sprookje bevat autobiografische elementen. Chamisso was een Franse aristocraat die vanwege de revolutie was geëmigreerd naar Duitsland. Daar was hij een man zonder echte identiteit en zonder aanzien. De ziel verkopen aan de duivel is een bekend thema, het bekendste voorbeeld komt voor in Dr. Faust. De zevenmijlslaarzen zijn ook een typisch sprookjeselement. In dit sprookje wordt er het vluchtgedrag van Peter mee gesymboliseerd.

Nawoord

Vertaler Martin Michael Driessen, onder meer bekend als auteur van *Rivieren*, schrijft een helder nawoord met veel achtergrondinformatie en uitleg. Hij benadrukt de verdiensten van Chamisso die zijn sporen heeft nagelaten als wetenschapper en wereldreiziger en laat zien wat de literaire kwaliteiten zijn van deze *onsterfelijke vertelling*. De grootste verdienste van deze fantastische novelle is *de realistische en tegelijk nachtmerrieachtige precisie waarmee de auteur de perikelen van zijn alter ego zo lichtvoetig beschrijft*. Interessant is ook zijn uitleg van de

naam Schlemihl. In het Jiddisch komt het woord slemiel voor, dat staat voor een pechvogel of sukkel. Driessen gaat in zijn slotzin wel heel ver in zijn loftuitingen: *Ik heb de afgelopen tweehonderd jaar niets ontroerenders gelezen.*

Een juweeltje.

Adelbert von Chamisso – *De wonderbaarlijke geschiedenis van Peter Schlemihl*. Vertaald uit het Duits (*Peter Schlemihls wundersame Geschichte*) door Martin Michael Driessen. ISBN 978-90-282-8045-8, 93 pagina's, € 16,99. Amsterdam: [Uitgeverij Van Oorschot](#) 2018.

Dit bericht is geplaatst in [Alle Boeken](#), [Fictie](#), [Literaire roman](#), [Sprookjes](#). Bookmark de [permalink](#).

LeesKost

 mogelijk gemaakt door WordPress.